

SELANİK BELEDİYE BAŞKANINA SALDIRI: PONTUS RUM NEFRET SÖYLEMİ NEFRET SUÇUNA DÖNÜŞÜYOR

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Analiz No : 2018 / 16

06.06.2018

Selanikte 19 Mayıs 2018 tarihinde sözde Pontus Soykırımı anma töreni sırasında Yunan aşırı sağ partisi Altın Şafak taraftarı bir grup tarafından Selanik Belediye Başkanı Yiannis Boutarise yapılan acımasız saldırı uluslararası basında geniş şekilde haber konusu yapılmıştır. Geçtiğimiz yıl İngilizce olarak yayımlanan Pontus Anlatımı ve Nefret Söylemi başlıklı AVİM raporunda kapsamlı biçimde incelendiği üzere, Birinci Dünya Savaşı döneminde ortaya çıkan gelişmelere ilişkin anlatımlar ve Pontus Soykırımı iddiaları 1980li yılların sonunda Yunanistanda ve Yunan disporası içinde düzmece şekilde ortaya atılmaya ve bu iddiaların propagandası yapılmaya başlamıştır.[1] Pontus lobilerinin baskılarını takiben Yunanistan Hükümeti 19 Mayısın Rum Pontus Soykırımı olarak anılması için 24 Şubat 1994 tarihinde bir teklifte bulunmuş, ve Yunanistan Parlamentosu 19 Mayısın Pontus Rumları Soykırım günü olarak anılacağını ilan eden bir yasa kabul etmiştir.[2]

Birçok haber kaynağının yanısıra New Yok Times gazetesi de yukarıda değinilen Selanik Belediye Başkanına yapılan saldırıyı haber olarak vermiş ve haberde, Yunanistanın ikinci büyük şehrinin 75 yaşındaki Belediye Başkanı hafta sonunda kalabalık bir aşırı-sağ güruhun acımasız saldırısına uğramış, saldırı milliyetçi gruplar tarafndan çoşkuyla karşılanmış ve ülkede nefret suçlarının yükselişine ilişkin endişeleri artırmıştır ifadelerini kullanmıştır.[3] Gazete, Belediye Başkanını, liberal görüşleriyle, aşırı sağ şiddete ve ırkçılığa karşı açık sözlülüğü ile bilinen bir kişi olarak takdim etmiş, saldırıdan sonra başındaki, sırtındaki ve bacaklarındaki yaralar nedeniyle hastaneye kaldırıldığını bildirmiştir. New York Times haberine göre, Başbakan Alexis Tsipras kabine toplantısındaki konuşmasında (Bay) Boutarise yapılan barbarca saldırıyı ve aşırı sağın önüne halı seren ana muhalefetin karanlık ve aşırı bölümlerini kınamıştır. Bununla birlikte, yine New York Times haberine göre, aşırı sağ grupların 75 yaşındaki Belediye Başkanına yapılan saldırıyı takdirle karşılamaları oldukça dikkat çekicidir. Örneğin, Altın Şafak lideri Nikos Michhaloliakosun kızı Ourania Michaloliakou Twitterda Selanikte bugün görevini yerine getiren her birinize bravo. Saygılar şeklinde bir mesaj atmıştır.[4]

Bir başka önde gelen haber kaynağı Guardian, söz konusu haberi, Yunanistanın en tanınmış liberal seslerinden biri ve öngörülü politikaları ülkenin ikinci büyük kentini dönüştürmeye yardımcı olan belediye başkanı, Yunan aşırı- sağ radikallerinin saldırısına uğradı ve başından, sırtından ve bacaklarındna yaralanmış olarak acilen hastaneye götürüldü şeklinde bildirmiştir.[5] Gazete, Yunan aşırı-sağ partisi Altın Şafaka, Avrupanın en fazla şiddete başvuran aşırı milliyetçi örgütlerinden biri, ülkenin üçüncü siyasi gücü, kemer sıkma ve yoğun kutuplaşma döneminin yeniden yükseleni şeklinde atıfta bulunmuştur.

Yunan Soykırımı Kaynakları Merkezi Facebook sayfası ise, olayı şu şekilde yansıtmıştır:

> Belediye Başkanı Boutaris Pontus Rumları ile dayanışma için soykırım gösterisine katıldı. Gösteri yerine varmadan önce twitter mesajı atarak, soykırımın uluslararası düzeyde tanınmasına olan desteğini belirtti. Buna rağmen 70 yaşındaki Boutaris, üzerine saldıran büyük bir grup tarafından yere düşürüldü. Hastaneye gitmesine neden olacak şekilde öldüresiye tekmelendi, yumruklandı. Bu şiddete, sosyal medyada dolaşan, Boutarisin modern Türkiyenin kurucusu Mustafa Kemali (Atatürk) öven, Mustafa Kemalin Yunanlıları öldürüp öldürmediği umurumda değil şeklindeki ifadelerinin yer aldağı kısa bir video neden olmuş gibi görünüyor. Video turizm tantımı için çekilmişe benziyor ve soykırım gösterisi ile doğrudan bir irtibatı bulunmuyor.[6]

Gerçekten de sözkonusu videoda Belediye Başkanı Boutaris şunları söylüyor: Mustafa Kemalin Yunanları öldürüp öldürmediği umurumda değil. Türkler buraya geliyor, Yunanlılar İstanbula gidiyor. Bu sözler açıkça turizmin önemine ve halktan-halka temaslardaki katma değerine atıf yapıyor.[7] Buna rağmen, adıgeçenin, Altın Şafak fanatiklerini, özellikle saldırıda yer alan Pontus Rum destekçilerini ikna etmekte başarısız olduğu ve bu fanatik saldırganların acımasız ellerinde maalesef mağdur olduğu görülüyor. Bu bağlamda, Yunan Soykırımı Kaynakları Merkezi nin yukarıda değinilen mesajında Pontus Rumlarının aşağıda yer alan ifadelerle doğrudan suçlandığının da belirtilmesinde yarar görülmektedir:

> Pontus Rumları onlarca yıldır, Küçük Asyanın batısındaki Rumların soykırım kurbanı olduklarını, bu bölgede 1919-1922 yılları arasında Yunan kuvvetlerinin bulunduğuna atıf yaparak açıkça redetmektedirler. Bunu, tüm tarihi kanıtlar aksini ispatlamasına karşın yapıyorlar. Ancak Yunan toplumunda kimse onlara hiçbir zaman fiziki saldırıda bulunmadı. Pontus Rumları 80lerin ortalarında kendilerini diğer tüm Rumlardan ayırdılar. Bu konudaki odaklanmayı o dönemde soykırım kurbanı olan diğer Rumların kötü durumlarından uzaklaştırıp sadece kendi kötü durumlarına çevirerek, soykırımın tarih yazımını değiştirdiler. Ancak kimse kendilerine saldırmadı. Eğer Rumlar diğer Rumları soykırım inkarcılığı ve Rum karşıtı olmakla suçlayacak ise, önce Rumların soykırım deneyimini bilinçli olarak bölerek, bir soykırım için yapılan üç günlük anmayı her bir grubun diğerine karşı tanınma sağlamaya çalıştığı mevcut durumun ortaya çıkmasına neden olan belirli bir mülteci grubunun yaptıklarına bakmaları gerekir.[8]

Bu beyan, aslında, geçtiğimiz yıl yayınlanan AVİM raporunda yer alan, Pontus Rumları ayrı

bir kimlik algılamasını korumuşlar ve birçok kültürel özellikleri, kendilerini diğer Rumlardan ayıran ayırt edici özellik olarak muhafaza etmişlerdir. şeklindeki değerlendirmeyi açıkça doğrulayan bir nitelik taşımaktadır.[9]

Aşırı-sağın yükselişinin ve Yunanistanda şiddete başvurmasının yeni bir olgu olmadığını vurgulamak gerekir. Geriye dönüp baktığımızda, Reuters haber ajansının 2012 yılında Yunanistanda aşırı-sağın yükselişi ile ilgili özel bir haber yaptığını ve haberde,Kollar Nazi selamı usülü kalkıyor,Yunanistanın hızla yükselen siyasi partisinin lideri, kendisini alkışlayan siyah tişört giymiş yüzlerce genç erkeği denetliyor. Onların savaş çığlıkları gece boyunca etrafı çınlatıyor: Kan! Şeref! Altın Şafak! şeklinde ifadeler kullandığını görüyoruz.[10] O günden bu yana, aşırı-sağın Yunanistandaki yükselişi kesintisiz sürüyor. Bu nedenle, Selanik Belediye Başkanı Yiannis Boutarise karşı başvurulan şiddet hareketi sürpriz olarak görülemez.

Ancak bu şiddet hareketindeki yenilik, şiddet eyleminin Pontus Soykırımı anma etkinliği sırasında meydana gelmiş olmasıdır. Geçtiğimiz yılki AVİM raporumuzda belirtildiği üzere, Bu uydurulmuş hikayelerden ve temelsiz suçlamalardan, yıllar içinde, sadece Türklere değil Türkiye Cumhuriyetine karşı da bir nefret söylemi dili geliştirilmiştir.[11] Türklere ve Türkiye Cumhuriyetine yönelik bu nefret söyleminin şimdi fütursuz bir şekilde kendini geliştirilerek, ana görüşlerle çelişen görüşlere sahip önde gelen dost Yunanlıları bile hedef alabilen nefret suçuna dönüştüğünü görüyoruz. Bu talihsiz olay, tüm toplumların birbirinden etkilendiği küresel bir dünyada nefret söylemi ve nefret suçu karanlığının hiçbir toplumda egemen olmasına müsaade etmememiz gerektiğini bize bir daha hatırlatmaktadır.

**Fotoğraf: The New York Times*

[1] Teoman Ertuğrul Tulun, The Pontus Narrative And Hate Speech (Ankara: Center For Eurasian Studies, Mayıs 2017), blm. Önsüz.

[2] Tulun, 16.

[3] Niki Kitsantonis, 75-Year-Old Mayor Is Attacked in Greece, and Nationalists Rejoice, New York Times, 21 Mayıs 2018, https://www.nytimes.com/2018/05/21/world/europe/greece-mayor-thessaloniki-attack.html.

[4] Kitsantonis.

[5] Helena Smith, Far-right thugs attack mayor of Thessaloniki at remembrance event. Yiannis Boutaris is recovering after being pushed to the ground, punched and kicked., Guardian, 20 Mayıs 2018, https://www.theguardian.com/world/2018/may/20/suspected-far-right-thugs-attack-mayor-of-thessaloniki-greece-at-rall.

[6] Greek Genocide Resource Center, Social Media Page, Facebook, 21 Mayıs 2018,

https://www.facebook.com/thegreekgenocide/.

[7] Yiannis Boutaris □□□ dont give a shit if he (Kemal) killed or not Greeks or whatever, Social Media Page, Youtube, 20 Mayıs 2018, https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=lA6nLwugLlk).

[8] Greek Genocide Resource Center.

[9] Tulun, The Pontus Narrative And Hate Speech, 15.

[10] Dina Kyriakidou, Special Report: Greeces far-right party goes on the offensive., Reuters, 12 Kasım 2012, https://www.reuters.com/article/us-greece-crisis-dawn/special-report-greeces-far-right-party-goes-on-the-offensive-idUSBRE8AB09F20121112.

[11] Tulun, The Pontus Narrative And Hate Speech, 12.

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "SELANİK BELEDİYE BAŞKANINA SALDIRI: PONTUS RUM NEFRET SÖYLEMİ NEFRET SUÇUNA DÖNÜŞÜYOR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2018 / 16. Haziran 06. Erişim Kasım 20, 2026. https://avim.org.tr/tr/Analiz/SELANIK-BELEDIYE-BASKANINA-SALDIRI-PONTUS-RUM-NEFRET-SOYLEMI-NEFRET-SUCUNA-DONUSUYOR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır